

MEK-1100

Obligatorisk oppgave 1

Jonas Semprini Næss

27. februar 2020

Oppgave 1

$$x(t) = v_0 t \cos(\theta)$$

$$y(t) = v_0 t \sin(\theta) - \frac{1}{2} g t^2$$

a.)

Finn tiden t_m når ballen faller ned på bakken ($y = 0$) og posisjonen $x(t_m) = x_m$ hvor dette skjer.

Vi starter med å sette $y(t) = 0$ og løser likningen med hensyn på t . Dette gir oss:

$$\begin{aligned} y(t) &= 0 \\ v_0 t \sin(\theta) - \frac{1}{2} g t^2 &= 0 \\ v_0 t \sin(\theta) &= \frac{1}{2} g t^2 \\ t &= \frac{2v_0 \sin(\theta)}{g} \end{aligned}$$

Dermed har vi funnet et generelt uttrykk for tiden (t_m) i det ballen treffer bakken igjen etter utskytning.

Videre ønsker vi å beregne posisjonen på horisontalen (x_m) som ballen lander ved. Dette gjør vi ved å sette t_m inn i $x(t)$.

Da får vi følgende:

$$x(t_m) = v_0 t_m \cos(\theta)$$

$$x(t_m) = v_0 \cos(\theta) \left(\frac{2v_0 \sin(\theta)}{g} \right)$$

$$x(t_m) = v_0^2 \left(\frac{2 \sin(\theta) \cos(\theta)}{g} \right)$$

$$x(t_m) = v_0^2 \left(\frac{\sin(2\theta)}{g} \right)$$

$2 \sin(\theta) \cos(\theta) = \sin(2\theta)$

Det gir at:

$$x(t_m) = x_m = v_0^2 \left(\frac{\sin(2\theta)}{g} \right)$$

b.)

Innfør dimensjonsløse variable (x^, y^*, t^*) for x, y, t når du skalerer med x_m for lengde og t_m for tid. Forklar hvorfor det ikke er behov for å skalere vinkelen θ .*

Når vi skalerer variable er det viktig å tenke på hvilken benevnning hver og en av de har. Ved å gjøre dem dimensjonsløse er dermed ideen enkel “bli kvitt enheten variabelen er tilknyttet.” Følger vi resonementet får vi:

$$\begin{aligned} x^* &= \frac{x}{x_m} \\ y^* &= \frac{y}{x_m} \\ t^* &= \frac{t}{t_m} \end{aligned}$$

Som gir:

$$\begin{aligned} x &= x^*(x_m) \\ y &= y^*(x_m) \\ t &= t^*(t_m) \end{aligned}$$

For å bevise at vi ikke trenger å skalere vinkelen θ bruker vi samme metode som i a.). Grunnen er for å sjekke om vinkelen ikke er tilknyttet noen som helst enhet hvilket ville gitt den en dimensjonal størrelse.

Vi starter med å sette inn de skalerte variablene i $y(t)$.

$$y(t) = v_0 t \sin(\theta) - \frac{1}{2} g t^2 \iff v_0 t^*(t_m) \sin(\theta) - \frac{1}{2} g (t^*(t_m))^2$$

Deretter setter vi $y(t) = 0$ og løser med hensyn på t^* :

$$\begin{aligned} v_0 t^*(t_m) \sin(\theta) &= \frac{1}{2} g (t^*(t_m))^2 \\ 2v_0 \sin(\theta) &= g (t^*(t_m)) \\ t^* &= \frac{2v_0 \sin(\theta)}{g t_m} \end{aligned}$$

Videre setter vi inn t^* i $x(t)$ og løser med hensyn på θ :

$$x(t) = v_0 t \cos(\theta) \iff v_0 t^*(t_m) \cos(\theta) = x^*(x_m)$$

Setter inn t^* :

$$\begin{aligned} v_0 t_m \left(\frac{2v_0 \sin(\theta) \cos(\theta)}{gt_m} \right) &= x^*(x_m) \\ v_0^2 \left(\frac{\sin(2\theta)}{g} \right) &= x^*(x_m) \\ \sin(2\theta) &= \frac{x^*(x_m)g}{v_0^2} \end{aligned}$$

Tilslutt må vi sjekke benevnningen til θ (viktig å merke seg at x^* er dimensjonsløs og derfor ikke har noen enhet):

$$\begin{aligned} x_m &= [m] \\ v_0 &= [m/s] \\ g &= [m/s^2] \\ x^* &= [\quad] \\ \sin(2\theta) &= \frac{[m][m/s^2]}{([m/s])^2} \\ \sin(2\theta) &= \frac{[m^2/s^2]}{([m/s])^2} \\ \sin(2\theta) &= \frac{[m^2/s^2]}{[m^2/s^2]} \\ \sin(2\theta) &= [\quad] \end{aligned}$$

c.)

I denne oppgaven skal vi plote de dimensjonsløse variablene x^* , y^* og ut i fra b.) blir vi nødt til å regne på et generelt uttrykk for begge. Vi starter med å finne x^* :

$$x^* = \frac{x}{x_m} \Rightarrow x = x^*(x_m)$$

Vi husker at $x(t) = v_0 t \cos(\theta)$, $t_m = 2v_0 \frac{\sin(\theta)}{g}$ og at $x_m = v_0^2 (\frac{\sin(2\theta)}{g})$.

$$\begin{aligned} x(t) &= v_0 t \cos(\theta) = x^*(x_m) \\ x^* &= \frac{v_0 t \cos(\theta)}{x_m} \\ x^* &= \frac{v_0 t^* t_m \cos(\theta)}{x_m} \\ x^* &= t^* \frac{2v_0 \frac{\sin(\theta)}{g}}{v_0^2 \frac{\sin(2\theta)}{g}} \cos(\theta) \\ x^* &= t^* \frac{1}{\cos(\theta)} \cos(\theta) \\ x^* &= t^* \end{aligned}$$

Deretter bruker vi samme prinsipp og regner ut y^* :

$$y^* = \frac{y}{x_m} \Rightarrow y = y^*(x_m)$$

Husker igjen at $y(t) = v_0 t \sin(\theta) - \frac{1}{2} g t^2$, $x_m = v_0^2 (\frac{\sin(2\theta)}{g})$ og $t_m = 2v_0 \frac{\sin(\theta)}{g}$:

$$\begin{aligned} y(t) &= v_0 t \sin(\theta) - \frac{1}{2} g t^2 = y^*(x_m) \\ y^* &= \frac{v_0 t^* t_m \sin(\theta) - \frac{1}{2} g (t^* t_m)^2}{x_m} \\ y^* &= \frac{v_0 \sin(\theta) t^* \frac{2v_0 \sin(\theta)}{g}}{x_m} - \frac{\frac{1}{2} g (t^* \frac{2v_0 \sin(\theta)}{g})^2}{x_m} \\ y^* &= \frac{\frac{2v_0^2 t^* \sin^2(\theta)}{g}}{x_m} - \frac{1}{2} \left(\frac{t^* 2 \frac{4v_0^2 \sin^2(\theta)}{g}}{x_m} \right) \end{aligned}$$

Dette uttrykket ser stygt og uhåndterbar ut, men setter vi inn x_m ser vi raskt

at $2v_0^2$, g og $\sin(\theta)$ forsvinner. Husker også at $\boxed{\frac{\sin(\theta)}{\cos(\theta)} = \tan(\theta)}$

$$\begin{aligned} y^* &= \frac{\frac{2v_0^2 t^* \sin^2(\theta)}{g}}{(v_0^2 (\frac{\sin(2\theta)}{g}))} - \frac{1}{2} \left(\frac{t^* 2 \frac{4v_0^2 \sin^2(\theta)}{g}}{(v_0^2 (\frac{\sin(2\theta)}{g}))} \right) \\ y^* &= t^* \tan(\theta) - t^{*2} \tan(\theta) \\ y^* &= \tan(\theta) (t^* - t^{*2}) \end{aligned}$$

Lager vi et python-program ut i fra uttrykken x^*, y^* vil vi få følgende :

```
1 import numpy as np
2 import matplotlib.pyplot as plt
3
```

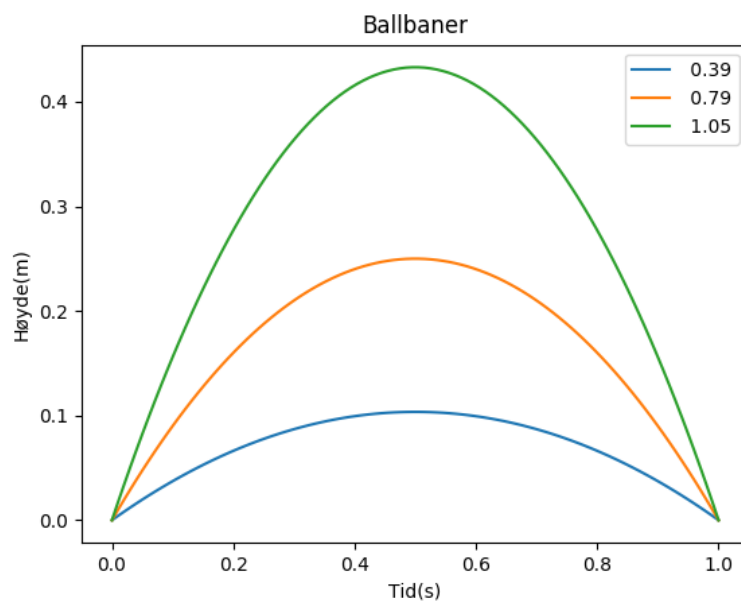
```

4 tm = np.linspace(0, 1, 100)
5 theta = [np.pi/8, np.pi/4, np.pi/3]
6
7 for i in theta:
8     xm = tm
9     ym = np.tan(i)*tm*(1 - tm)
10    plt.plot(xm, ym, label=f"{i: .2f}")
11
12 plt.xlabel("Tid(s)")
13 plt.ylabel("Hoyde(m)")
14 plt.title("Ballbaner")
15 plt.legend()
16 plt.savefig("bane.png")
17 plt.show()

```

Kodesnutt fra programmet ballbane.py

Velger vi å kjøre kodensnuttet får man følgende plot av ballbaner:

Partikkelbaner

Her viser blå, grønn og oransj bane til utslagene for $\theta_1, \theta_2, \theta_3 = [\frac{\pi}{8}, \frac{\pi}{4}, \frac{\pi}{3}]$.

Oppgave 2

$$\mathbf{v} = v_x \mathbf{i} + v_y \mathbf{j} = x y \mathbf{i} + y \mathbf{j}$$

a.)

Finn strømlinjene:

I oppgaven er vi gitt et stasjonært hastighetsfelt som ikke forandrer seg i tiden, og dermed kan uttrykkes ved denne likningen:

$$\frac{dx}{F_1} = \frac{dy}{F_2}$$

Hvor F_1 og F_2 er to komponentfunksjoner i x, y -retning. Setter vi inn opplysningene får vi da:

$$\begin{aligned}\frac{dx}{xy} &= \frac{dy}{y} \\ xy \, dy &= y \, dx\end{aligned}$$

Ser vi på nærmere på uttrykket er det nærturlig at differentiallikningen kan løses som en separabel. Dermed separer vi likningen og samler x, y på hver sin side:

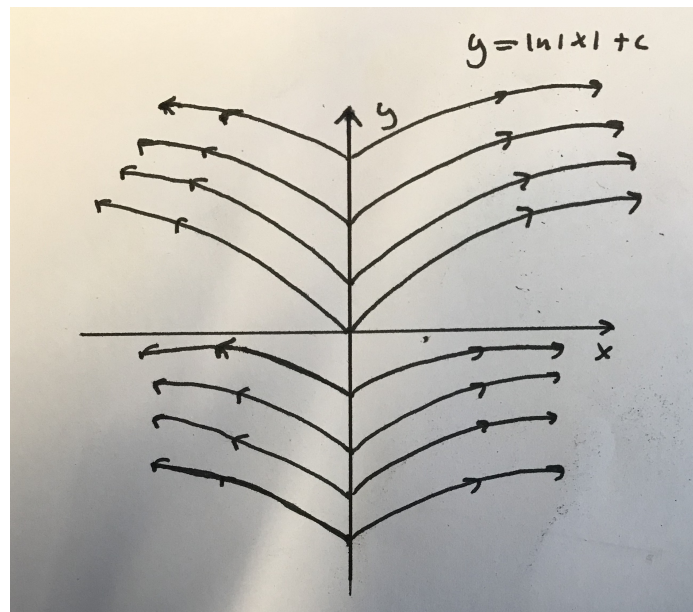
$$\begin{aligned}x \, dy &= 1 \, dx \\ \int 1 &= \int \frac{1}{x} \, dx \\ \int 1 \, dy &= \ln |x| + C \\ y &= \ln |x| + C\end{aligned}$$

Det er åpenlyst at den opprinnelige differentiallikningen har en løsning for $y = 0$. Dette understreker observasjonen om at x -aksen er en mulig løsning av differentiallet.

$$\begin{aligned}xy \, dy &= y \, dx = 0 \\ y &= \ln |x| + C = 0 \\ C &= -\ln |x|\end{aligned}$$

b.)

I oppgave a regnet vi ut det generelle uttrykket for strømningsfeltet som viser til hvordan strømningslinjene oppfører seg i rommet. Vi husker at $\ln |x|$ som $\ln(x)$ vil stige mot 0 i $x = 1$ og i vårt tilfelle også $x = -1$. Deretter vil funksjonen stige mot uendelig for uendelige store x . Da vil strømningslinjene se noe slikt ut:

Håndtegning av strømningslinjene

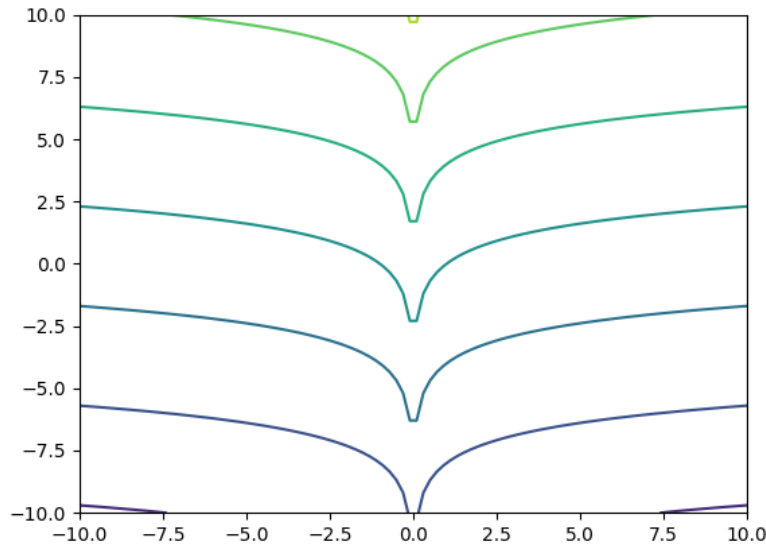
Velger vi å plotte strømlinjene for å få et bedre bilde av feltet vil følgende python-program gi:

```

1 import numpy as np
2 import matplotlib.pyplot as plt
3
4 x = np.linspace(-10, 10, 100)
5 y = np.linspace(-10, 10, 100)
6
7 x1, y1 = np.meshgrid(x, y)
8 C = y1 - np.log(abs(x1))
9
10 plt.contourf(x1, y1, C)
11 plt.show()

```

Kodesnutt fra programmet stromning.py

Plot av stromingslinjene for $y = \ln|x| + C$

Tilslutt i oppgaven ønsker vi å identifisere eventuelle stagnasjonspunkter (altså der hvor lokal hastigheten er lik 0) som i vårt tilfelle er der

$\mathbf{v} = v_x \mathbf{i} + v_y \mathbf{j} = 0$ grunnet at hastighetsfeltet er konstant.

Vi ser fra tidligere i oppgaven at vi får en løsning på differentialen for $y = 0$ som betyr at stagnasjonspunktet må befinne seg langs x -aksen. Ut i fra plotet må det befinne seg i knekkpunktet (nærme $(0, 0)$ hvor strømlinjene ikke endrer seg).

c.)

Vis at det ikke finnes en strømfunksjon $\psi(x, y)$:

Her har vi to muligheter å bevise påstanden på. Vi kan enten regne på om divergensen til hastighetsfeltet er forskjellig fra null ($\nabla \cdot \mathbf{v} \neq 0$) eller bevise at et forsøk på å regne ut strømfunksjonen ender i en selvmotsigelse.

Vi velger å sjekke divergensen:

$$\nabla \cdot \mathbf{v} = \left(\mathbf{i} \frac{\partial}{\partial x}, \mathbf{j} \frac{\partial}{\partial y}, \mathbf{k} \frac{\partial}{\partial z} \right) \cdot \mathbf{v}$$

$$\nabla \cdot \mathbf{v} = \left(\mathbf{i} \frac{\partial}{\partial x}, \mathbf{j} \frac{\partial}{\partial y}, \mathbf{k} \frac{\partial}{\partial z} \right) \cdot (v_x, v_y)$$

$$\nabla \cdot \mathbf{v} = \left(\mathbf{i} \frac{\partial}{\partial x}, \mathbf{j} \frac{\partial}{\partial y}, \mathbf{k} \frac{\partial}{\partial z} \right) \cdot (v_x \mathbf{i}, v_y \mathbf{j})$$

$$\nabla \cdot \mathbf{v} = \left(\frac{\partial v_x}{\partial x} + \frac{\partial v_y}{\partial y} \right)$$

$$\nabla \cdot \mathbf{v} = y + 1 \neq 0$$

Dermed har vi bevist at divergensen er forskjellig fra null og at det således ikke finnes en strømfunksjon $\psi(x, y)$

Oppgave 3

Et hastighetsfelt i planet er gitt ved $\mathbf{v} = v_x \mathbf{i} + v_y \mathbf{j}$ der

$$v_x = \cos(x) \sin(y), \quad v_y = -\sin(x) \cos(y)$$

a.)

Finn divergensen $\nabla \cdot \mathbf{v} = \frac{\partial v_x}{\partial x} + \frac{\partial v_y}{\partial y}$ og virvlingen $\nabla \times \mathbf{v} = (\frac{\partial v_y}{\partial x} - \frac{\partial v_x}{\partial y}) \mathbf{k}$ av hastighetsfeltet.

Vi starter med divergensen som gir oss:

$$\begin{aligned} \nabla \cdot \mathbf{v} &= \frac{\partial v_x}{\partial x} + \frac{\partial v_y}{\partial y} \\ \nabla \cdot \mathbf{v} &= \frac{\partial \cos(x) \sin(y)}{\partial x} + \frac{\partial -\sin(x) \cos(y)}{\partial y} \\ \nabla \cdot \mathbf{v} &= -\sin(x) \sin(y) + (-\sin(x) - \sin(y)) \\ \nabla \cdot \mathbf{v} &= -\sin(x) \sin(y) + \sin(x) \sin(y) \\ \nabla \cdot \mathbf{v} &= 0 \end{aligned}$$

Siden divergensen er lik null betyr det at mengden vektorer som passerer inn i et gitt tversnitt av en flate er lik den samme mengden som trenger ut av samme tversnitt.

Videre blir virvlingen til feltet:

$$\begin{aligned} \nabla \times \mathbf{v} &= \begin{vmatrix} \mathbf{i} & \mathbf{j} & \mathbf{k} \\ \frac{\partial}{\partial x} & \frac{\partial}{\partial y} & 0 \\ v_x & v_y & 0 \end{vmatrix} = (\frac{\partial v_y}{\partial x} - \frac{\partial v_x}{\partial y}) \mathbf{k} \\ \nabla \times \mathbf{v} &= (\frac{-\partial \sin(x) \cos(y)}{\partial x} - \frac{\partial \cos(x) \sin(y)}{\partial y}) \mathbf{k} \\ \nabla \times \mathbf{v} &= -\cos(x) \cos(y) - (\cos(x) \cos(y)) \\ \nabla \times \mathbf{v} &= -2 \cos(x) \cos(y) \end{aligned}$$

b.)

Tegn opp strømvektorer langs x - og y -aksen:

For å visualisere denne oppgaven lager vi et python-program og plotter v_x og v_y i et intervall med $x, y \in [-2\pi, 2\pi]$.

```
1 import numpy as np
2 import matplotlib.pyplot as plt
3
4 x = np.linspace(-2*np.pi, 2*np.pi, 30)
5 y = np.linspace(-2*np.pi, 2*np.pi, 30)
```

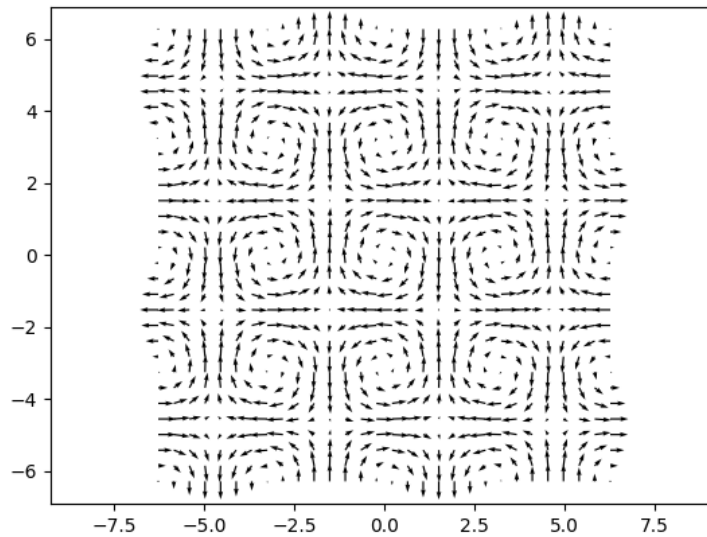
```

6 x1, y1 = np.meshgrid(x, y)
7
8 vx = np.cos(x1)*np.sin(y1)
9 vy = - (np.sin(x1))*(np.cos(y1))
10
11 plt.quiver(x1, y1, vx, vy)
12 plt.axis("equal")
13 plt.show()

```

Kodesnutt fra programmet stromlinjer.py

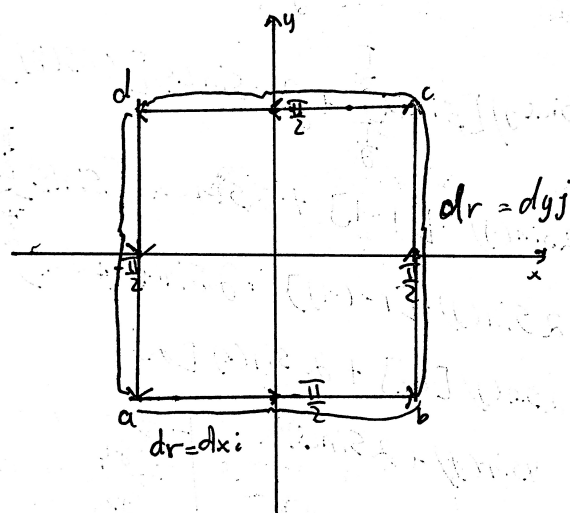
Kjører vi dette programmet gir det følgende plot:

Plot av stromingslinjene for v_x , v_y

c.)

Finn sirkulasjonen om randa til kvadratet $-\frac{\pi}{2} \leq x \leq \frac{\pi}{2}$ og $-\frac{\pi}{2} \leq y \leq \frac{\pi}{2}$ For å gjøre denne oppgaven mer klar starter vi med å tegne opp det visualiserte kvadratet vi tar utgangspunkt i.

Kvadrat med gitte x, y koordinater

Før vi angriper oppgaven fullstendig er det viktig å bemerke seg hvordan sirkulasjon er definert. Vi arbeider i bunn og grunn med et linje/kurve-integral, men innenfor et lukket området hvor vi ønsker å beregne hvor mye feltet “dytter” deg langs en gitt strekning/vei. Det blir derfor naturlig å tenke på skalarprodukt ettersom at vi ønsker å finne ut av hvor mye en vektor blir påvirket i retningen av en annen. Dermed kan vi definere integralet som:

$$S = \oint \mathbf{v} \, d\mathbf{r}$$

Hvor S betegner sirkulasjonsintegralet og $d\mathbf{r}$ viser til avstandsendingen i x, y -retning.

Bruker vi tegningen skissert over ser vi at bevegelsen i horisontal retning gir $d\mathbf{r} = dx\mathbf{i}$ og i vertikal retning $d\mathbf{r} = dy\mathbf{j}$. Dette gjør at vi kan skrive opp integralet i fire intervaller i henhold til punktene $[a, b, c, d]$ som vist over.

$$\begin{aligned} S &= \oint \mathbf{v} \cdot d\mathbf{r} = \int_a^b \mathbf{v} \cdot d\mathbf{r} + \int_b^c \mathbf{v} \cdot d\mathbf{r} + \int_c^d \mathbf{v} \cdot d\mathbf{r} + \int_d^a \mathbf{v} \cdot d\mathbf{r} \\ S &= \int_a^b \mathbf{v} \cdot d\mathbf{r} + \int_b^c \mathbf{v} \cdot d\mathbf{r} - \int_c^d \mathbf{v} \cdot d\mathbf{r} - \int_d^a \mathbf{v} \cdot d\mathbf{r} \end{aligned}$$

Her har vi i linje to endret fortegn ettersom at avstandsendingen foregår i motsatt retning av utgangsbevegelsen. Det gir $d\mathbf{r} = -dx\mathbf{i}$ og $d\mathbf{r} = -dy\mathbf{j}$ i intervallene $[c, d] \wedge [d, a]$.

Setter vi så inn grensene får vi:

$$\begin{aligned} S &= \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \mathbf{v} \cdot d\mathbf{r} + \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \mathbf{v} \cdot d\mathbf{r} - \int_{\frac{\pi}{2}}^{-\frac{\pi}{2}} \mathbf{v} \cdot d\mathbf{r} - \int_{\frac{\pi}{2}}^{-\frac{\pi}{2}} \mathbf{v} \cdot d\mathbf{r} \\ S &= \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \mathbf{v} \cdot (dx\mathbf{i}) + \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \mathbf{v} \cdot (dy\mathbf{j}) - \int_{\frac{\pi}{2}}^{-\frac{\pi}{2}} \mathbf{v} \cdot (dx\mathbf{i}) - \int_{\frac{\pi}{2}}^{-\frac{\pi}{2}} \mathbf{v} \cdot (dy\mathbf{j}) \\ S &= \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \mathbf{v}_x \cdot (dx\mathbf{i}) + \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \mathbf{v}_y \cdot (dy\mathbf{j}) - \int_{\frac{\pi}{2}}^{-\frac{\pi}{2}} \mathbf{v}_x \cdot (dx\mathbf{i}) - \int_{\frac{\pi}{2}}^{-\frac{\pi}{2}} \mathbf{v}_y \cdot dy \\ S &= \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \mathbf{v}_x dx + \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \mathbf{v}_y dy - \int_{\frac{\pi}{2}}^{-\frac{\pi}{2}} \mathbf{v}_x dx - \int_{\frac{\pi}{2}}^{-\frac{\pi}{2}} \mathbf{v}_y dy \end{aligned}$$

Vi husker at $\int_a^b f(x, y) dx = - \int_b^a f(x, y) dx$:

$$\begin{aligned} S &= \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \mathbf{v}_x dx - (- \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \mathbf{v}_x dy) + \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \mathbf{v}_y dx - (- \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \mathbf{v}_y dy) \\ S &= 2 \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \mathbf{v}_x dx + 2 \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \mathbf{v}_y dx \\ S &= 2 \sin(y) \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \cos(x) dx - 2 \sin(x) \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \cos(y) dy \\ S &= 2 \sin(y) [\sin(x)]_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} - 2 \sin(x) [\sin(y)]_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \\ S &= 2 \sin(y) [1 - (-1)] - 2 \sin(x) [1 - (-1)] \\ S &= 4 \sin(y) - 4 \sin(x) \\ S &= 4(\sin(y) - \sin(x)) \end{aligned}$$

Siden vi starter i punktet $a = (-\frac{\pi}{2}, -\frac{\pi}{2})$ holder y seg konstant og vi kan sette inn $-\frac{\pi}{2}$ i $\sin(y)$. Samme gjelder når vi beveger oss i y -retning hvor vi i

punktet $b = (\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2})$ ser at $x = (\frac{\pi}{2})$. Da ender vi opp med:

$$S = 4(\sin(-\frac{\pi}{2}) - \sin(\frac{\pi}{2}))$$

$$S = 4(-1 - 1) = -8$$

d.)

Når vi skal vise at det finnes en strømfunksjon $\psi(x, y)$ husker vi at vi kan skrive det på komponentform som:

$$v_x = -\frac{\partial \psi}{\partial y}$$

$$v_y = \frac{\partial \psi}{\partial x}$$

Snur vi om på uttrykkene slik at ψ kommer alene i begge tilfeller får vi:

$$-v_x \partial y = \partial \psi$$

$$v_y \partial x = \partial \psi$$

Herfra må vi integrere begge sider for å finne den antideriverte til ψ

$$-\int v_x \partial y = \int \partial \psi_1$$

$$\int v_y \partial x = \int \partial \psi_2$$

$$\psi_1 = -\int \cos(x) \sin(y) \partial y$$

$$\psi_2 = -\int \sin(x) \cos(y) \partial x$$

$$\psi_1 = -\cos(x) - \cos(y) + f_1(x)$$

$$\psi_2 = -\cos(y) - \cos(x) + f_2(y) + C$$

$$\psi_1 = \cos(x) \cos(y) + f_1(x)$$

$$\psi_2 = \cos(x) \cos(y) + f_2(y) + C$$

Ser vi på uttrykkene og setter $C = 0$ er det tydelig at strømfunksjonen må være gitt ved $\psi(x, y) = \cos(x) \cos(y)$ etter som at det er en kontinuerlig funksjon med divergens lik null (**jmf. 3a.**) og definert for alle $x, y \in \mathbb{R}$.

e.)

Bruk Taylorutvikling av andre orden til å finne tilnærmede strømlinjer nær origo. Vi husker hvordan Taylorutvikling er definert for flervariabel funksjoner:

$$Tnf(x, y) \cong f(x_0, y_0) + \left(\frac{\partial f}{\partial x}\right)_{x_0, y_0}(x - x_0) + \left(\frac{\partial f}{\partial y}\right)_{x_0, y_0}(y - y_0) + \frac{1}{2}\left(\frac{\partial^2 f}{\partial x^2}\right)_{x_0, y_0}(x - x_0)^2 + \\ \frac{1}{2}\left(\frac{\partial^2 f}{\partial y^2}\right)_{x_0, y_0}(y - y_0)^2 + \left(\frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y}\right)_{x_0, y_0}(x - x_0)(y - y_0)$$

Starter vi med å regne ut de partiell deriverte i $(x_0, y_0 = (0, 0))$ får vi:

$$\begin{aligned}\psi_0 &= \cos(x_0) \cos(y_0) = 1 \\ \frac{\partial \psi}{\partial x} &= -\sin(x) \cos(y) \\ \frac{\partial \psi}{\partial y} &= -\cos(x) \sin(y) \\ \frac{\partial^2 \psi}{\partial x^2} &= -\cos(x) \cos(y) = -\psi \\ \frac{\partial^2 \psi}{\partial y^2} &= -\cos(x) \cos(y) = -\psi \\ \frac{\partial^2 \psi}{\partial x \partial y} &= \sin(x) \sin(y)\end{aligned}$$

Setter vi dette inn i formelen gir det:

$$T_2\psi(x, y) = 1 - \sin(0) \cos(0)(x) - \cos(0) \sin(0)(y) - \frac{1}{2} \cos(0) \cos(0)(x)^2 - \frac{1}{2} \cos(0) \cos(0)(y)^2 + \\ \sin(0) \sin(0)(x)(y)$$

$$T_2\psi(x, y) = 1 - 0 - 0 - \frac{1}{2}x^2 - \frac{1}{2}y^2 + 0$$

$$T_2\psi(x, y) = 1 - \frac{1}{2}x^2 - \frac{1}{2}y^2$$

$$T_2\psi(x, y) = 1 - \frac{1}{2}(x^2 + y^2)$$

Langs en strømlinje er strømfunksjonen konstant som betyr at $\psi = \psi_k$, med $\psi_k \in \mathbb{R}$ Dette gir at:

$$\begin{aligned}\psi_k &\approx 1 - \frac{1}{2}(x^2 + y^2) \\ 2 - 2\psi_k &\approx x^2 + y^2\end{aligned}$$

Hvor $2 - 2\psi_k$ er en konstant som vi kan kalle for C . Da er $x^2 + y^2 \approx C$ som sier at nær origo danner strømlinjene sirkler med sentrum i origo.

Oppgave 4

a.)

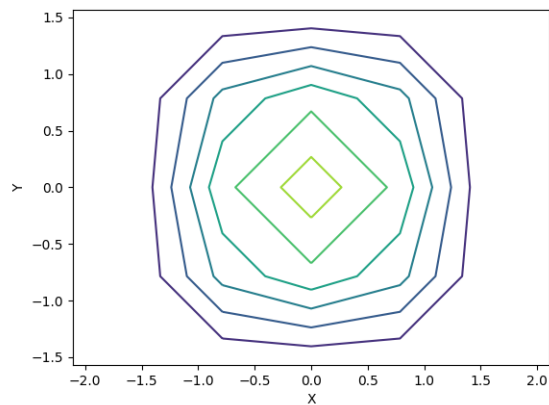
Vi tar utgangspunkt i programmet streamfun.py:

```

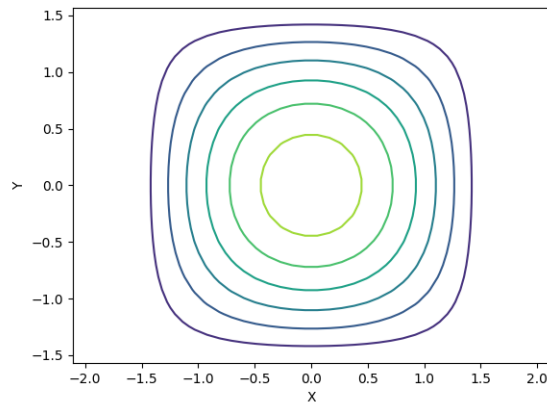
1 from numpy import linspace, meshgrid, cos, pi
2 import matplotlib.pyplot as plt
3 n = 5
4 def streamfun(n):
5     '''Regner ut et grid og en stromfunksjon'''
6
7     x=linspace(-0.5*pi,0.5*pi,n)
8     [X,Y] = meshgrid(x,x)
9
10    psi=cos(X)*cos(Y)
11
12    plt.contour(X,Y, psi)
13    plt.axis("equal")
14    plt.xlabel("X")
15    plt.ylabel("Y")
16    plt.savefig("Oppgave4(2).png")
17    plt.show()
18    return X, Y, psi
19
20 streamfun(n)

```

Når vi kjører koden for $n = 5$ og $n = 30$ gir det oss følgende plot:

Plot av stromingslinjene for $n = 5$

Plot av strømlinjene for $n = 30$

Vi ser ut i fra diagrammene at for få n -verdier blir det færre vektorer slik at konturlinjene ikke likner sirkler. Øker vi derimot n mot 30 eller høyere blir sirklene mer markante, og det styrker observasjonen vi gjorde i oppgave 3.) om at strømlinjene danner sirkler med sentrum i origo.

b.)

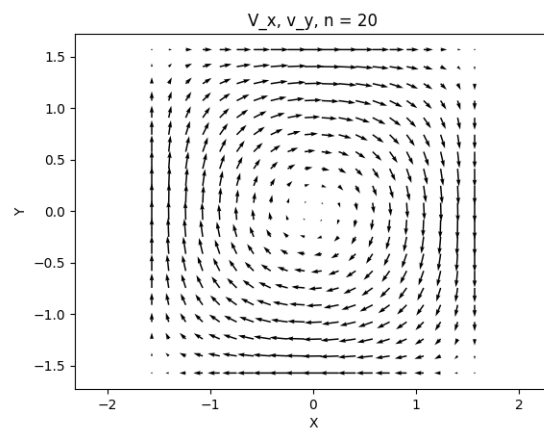
```

1 import matplotlib.pyplot as plt
2 from numpy import linspace, meshgrid, cos, pi, sin
3 n = 20
4 def velfield(n):
5     x1 = linspace(-0.5*pi,0.5*pi,n)
6
7     [X,Y] = meshgrid(x1,x1)
8
9     U = cos(X)*sin(Y)
10    V = -sin(X)*cos(Y)
11
12    return X, Y, U, V
13
14 x,y,u,v = velfield(n)
15
16 plt.quiver(x,y,u,v)
17
18 plt.title("V_x, v_y, n = 20")
19 plt.xlabel("X")
20 plt.ylabel("Y")
21 plt.axis("equal")
22 plt.savefig("hastighetf.png")
23 plt.show()

```

Mulig løsning på 4b. velfield.py

Plotet vi får av scriptet gir:

Plot av hastighetslinjene for $n = 20$

Vi ser ut i fra plottet at tangentvektorene til strømlinjene i a.) sirkulerer i omegn $(0,0)$ og er tilnærmet null i origo ettersom at både $v_x, v_y = 0$ i punktet.